

**V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ОНЛАЙН
КОНФЕРЕНЦІЯ**

**ТЕНДЕНЦІЇ ТА ВИКЛИКИ СУЧАСНОЇ АГРАРНОЇ НАУКИ В
УМОВАХ ВІЙНИ: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБІП України

**V INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL ONLINE
CONFERENCE**

**TRENDS AND CHALLENGES OF MODERN AGRICULTURAL
SCIENCE: THEORY AND PRACTICE**

м. Київ, 2023

УДК 001:63(4/9)

Рекомендовано до друку збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної онлайн конференції: «Тенденції та виклики аграрної науки в умовах війни» Присвяченої 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України вченою радою агробіологічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України від 16 листопада 2023 року протокол № 11.

Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика. Присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України матеріали V міжнародної науково-практичної онлайн конференції (м. Київ, 25-27 жовтня 2023 р.)/НУБіП України, 2023. 339 с.

ISBN 978-617-8351-50-2

У збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників V міжнародної наукової інтернет-конференції «Тенденції та виклики сучасної аграрної науки в умовах війни: теорія і практика», яка присвячена 125-річчю кафедри рослинництва НУБіП України. Висвітлено теоретичні і практичні питання сучасної аграрної науки, напрями їх вирішення та впровадження у виробництво.

Титульна сторінка: "Соняхи". Художник: Радо Явора.

© НУБіП України, 2023.

УДК 633.31/.37:631.5

ОСОБЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ БОБОВО-ЗЛАКОВИХ АГРОФІТОЦЕНОЗІВ

Бурко Л.М., к. с.-г. н., доцент

Пасічник О.Л., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Розширення посівних площ багаторічних бобово-злакових травостоїв вважають одним із найважливіших заходів значного збільшення валового виробництва високоякісних, збалансованих за основними якісними показниками кормів

При складанні сумішок багаторічних трав доцільно дотримуватися таких принципів: а) запланованого використання; б) запланованої інтенсивності догляду, внесення добрив і використання; в) особливостей місця, де будуть висіяні трави (водний режим і загальні умов їх росту і розвитку).

Сумісність трав у суміші визначається конкурентоспроможністю окремих видів. За конкурентоспроможністю трави поділяються на три групи. До першої групи (сильні види, які витісняють всі інші трави) відносяться: райграс високий, пажитниця багаторічна, конюшина лучна, грястиця збірна. До другої (види, якої витісняють трави наступної групи) віднесено: кострицю лучну, стоколос безостий, лисохвіст лучний, кострицю очеретяну, тонконіг лучний, люцерну посівну та люцерну жовту. До третьої групи належать всі інші трави.

Звертаючи увагу на важливість врахування ценотичності трав, які включають до складу сумішок, необхідно підкреслити, що терміни “сильний” та “слабкий” вид – відносні. Конкурентна спроможність видів трав може істотно змінюватися в залежності від факторів середовища та режимів використання. Змінюється вона географічно та за місцезнаходженням. В одних умовах даний вид буде виступати як “агресор”, а в інших переходити в групу “слабких”. Тому при підборі складу травосумішок необхідно враховувати як екологічні умови угідь, де вони будуть висіяні, так і екологічний тип рослин.

Кращим способом конструювання бобово-злакових сіяних агрофітоценозів є роздільне почергове розміщення бобових і злакових компонентів в окремі рядки. Це підвищує кормову продуктивність та стійкість бобових трав у травосумішці.

Отже, при створенні бобово-злакових сіяних агрофітоценозів першочерговим завданням є збереження їх стійкості протягом тривалих років використання травостою, особливо початкового співвідношення між злаковими і бобовими травами. В перші роки використання травостоїв зазвичай домінують

бобові компоненти, тоді як у наступні – злакові. Така тенденція має негативний вплив на продуктивність ценозу та якість листостеблової маси.